

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 19.12.2019, klo 16:00 - 18:03

Paikka Keskusvirastotalo, Kaupunginhallituksen istuntosali, 5. krs

Käsitellyt asiat

- § 162 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 163 **Läsnäolo- ja puheoikeudet**
- § 164 **Pöytäkirjan tarkastus**
- § 165 **Ajankohtaiskatsaus (yhteistoiminta-alueen asia)**
- § 166 **Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelma 2020 (yhteistoiminta-alueen asia)**
- § 167 **Kirjastoverkkosuunnitelma 2020-2030**
- § 168 **Oikaisuvaatimus - Esiopetuksen järjestämisen paikat 2020-2021**
- § 169 **Oikaisuvaatimus - Esiopetuksen järjestämisen paikat 2020-2021**
- § 170 **Oikaisuvaatimus - Esiopetuksen järjestämisen paikat 2020-2021**
- § 171 **A1 -kielen opetussuunnitelman hyväksyminen vuosiluokille 1-2**
- § 172 **Seudullinen sopimus esi- ja perusopetuksen kustannusten korvaamisesta**
- § 173 **Avustus Tohlopin retkiluisteluradan auraamiseen talvikaudella 2019-2020**
- § 174 **Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus (yhteistoiminta-alueen asia)**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Loukaskorpi Johanna, puheenjohtaja
Helimo Matti, 1. varapuheenjohtaja, poistui 17:12
Hiitti Antti, poistui 17:12
Joki Matti
Jussila Anne-Mari, saapui 17:04
Kiemunki Terhi
Kovala Seppo
Pursiainen Sirpa
Salo Hanna
Tapio Noora
Nevala Eija, varajäsen
Sajakorpi Aku, varajäsen, saapui 16:48
Virolainen Paula, varajäsen, saapui 17:12
Wigelius Ari, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Rauhala Leena, kaupunginhallituksen edustaja, poistui 17:33
Markkula Maria, nuorisovaltuuston edustaja
Vuori Arttu, nuorisovaltuuston edustaja
Kuosmanen Taru, esittelijä, johtaja
Savisaari Lauri, kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Järvelä Kristiina, kasvatus- ja opetusjohtaja
Rajamäki Aila, tiedotusvastaava, viestintäpäällikkö
Viitasaari Leena, suunnittelujohtaja, saapui 16:12, poistui 16:30
Paavola Pekka P., liikunta- ja nuorisoyksikön johtaja, saapui 16:36, poistui 16:56
Lindberg Pirkko, kirjasto- ja kansalaisopistoyksikön johtaja, saapui 16:57, poistui 17:12

Poissa

al-Nassar Islam
Julin Sofia
Kytömäki Jussi
Lehtimäki Joni

Allekirjoitukset

Johanna Loukaskorpi
Puheenjohtaja

Kalle Kaunisto
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Terhi Kiemunki

Sirpa Pursiainen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Nähtävänä: www.tampere.fi
24.12.2019

Kalle Kaunisto, pöytäkirjanpitäjä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 162

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Kokouks käsittely

Lautakunta päätti puheenjohtajan esityksestä käsitellä pykälän 167 pykälän 165 jälkeen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 163

Läsnäolo- ja puheoikeudet

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Perustelut

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus tässä kokouksessa seuraavasti:

- liikunta- ja nuorisoyksikön johtaja Pekka P. Paavola ja suunnittelujohtaja Leena Viitasaari § 165 ajaksi
- kirjasto- ja kansalaisopistoyksikön johtaja Pirkko Lindberg § 167 ajaksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 164

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Terhi Kiemunki ja Sirpa Pursiainen (varalle Seppo Kovala ja Ari Wigelius).

Perustelut

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti viimeistään maanantaina 23.12.2019.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 165

Ajankohtaiskatsaus (yhteistoiminta-alueen asia)

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Kokouskäsittely

Suunnittelujohtaja Leena Viitasaari ja liikunta- ja nuorisoyksikön johtaja Pekka P. Paavola olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana.

Varajäsen Aku-Paulus Sajakorpi saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Johtaja Taru Kuosmasen katsaus ajankohtaisiin asioihin:

- Tampere Junior -kehitysohjelma (Leena Viitasaari)
- Perusopetuksen seudullisen kehittämisen tiekartta (Kristiina Järvelä)
- Liikuntapaikkarakentamisen suunnitelman tilannekatsaus (Pekka P. Paavola)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 166

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelma 2020 (yhteistoiminta-alueen asia)

TRE:5415/02.02.01/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Taru Kuosmanen

Valmistelijan yhteystiedot

Kasvatus- ja opetusjohtaja Kristiina Järvelä, puh. 040 800 4678, kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Lauri Savisaari, puh. 040 801 6081, suunnittelujohtaja Leena Viitasaari, puh. 050 553 8672, controller Vesa-Matti Kangas, puh. 050 566 4477 ja kehittämisspäälikkö Marika Pakkanen, puh. 044 486 3630, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelma 2020 hyväksytään.

Lautakuntaan nähden sitovia eriä ovat lautakunnan toimintakate sekä investointien yhteissumma.

Palvelualueen johtaja oikeutetaan tekemään palvelu- ja vuosisuunnitelmaan teknisiä korjauksia.

Kokouskäsitely

Esittelijä teki korjauksen liitteenä olevan palvelu- ja vuosisuunnitelman sivulle 20: "SAP PowerBI" korjattiin muotoon "SAP ja PowerBI". Puheenjohtaja totesi korjatun liitteen olevan asian käsittelyn pohjana.

Kaupunginhallituksen edustaja Leena Rauhala poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Lautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää, jolla tuetaan toiminnan strategian mukaista suunnittelua, kehittämistä ja johtamista. Palvelu- ja vuosisuunnitelma valmistellaan osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua. Se tarkentaa ja toimeenpanee Tampereen strategiaa, strategiaa täydentäviä ohjelmia ja suunnitelmia sekä vuosittaista talousarviota.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Palvelu- ja vuosisuunnitelmaan kootaan keskeiset sisällöt lautakunnan alaista toimintaa ohjaavista strategisista tavoitteista ja linjauksista sekä niitä toteuttavista toimenpiteistä. Lisäksi palvelu- ja vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen palveluryhmien ja -yksiköiden toiminnasta ja taloudesta sekä riskiprofiilin ja keskeiset sisällöt henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta. Palvelu- ja vuosisuunnitelmista raportoidaan lautakunnalle kolmannesvuosittain.

Palvelu- ja vuosisuunnitelman sisältämät toiminnan painopisteet kuvaavat, mitä lautakunnan alaisessa toiminnassa pitkällä aikavälillä tehdään, jotta strategiset tavoitteet voidaan saavuttaa. Sivistys- ja kulttuurilautakunta toteuttaa osaltaan kaupunginhallituksen hyväksymiä kaupunkitasoisia toiminnan painopisteitä, joita ovat lasten ja nuorten hyvinvointierojen kaventaminen, kaupungin kasvun vahvistaminen ja hallinta, toiminnan ja palveluprosessien uudistaminen, työntekijäkokemuksen parantaminen sekä hiilineutraalisuuden edistäminen. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan toiminnan painopisteitä ovat lisäksi yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistäminen sekä lasten ja nuorten kasvun ja oppimisen tukeminen. Kukin painopiste sisältää yhden tai useamman toimenpiteen, joista esitetään palvelu- ja vuosisuunnitelmassa konkreettiset etenemissuunnitelmat vuodelle 2020.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020 - 2023 taloussuunnitelman kokouksessaan 18.11.2018 § 178. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan vuosisuunnitelma perustuu valtuuston hyväksymässä talousarviossa lautakuntatasolla sitovaan toimintakatteeseen ja investointien yhteissummaan.

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan vuoden 2020 vuosisuunnitelmaesityksessä on noudatettu kaupunginvaltuuston 23.4.2018 hyväksymää talouden tasapainottamisohjelmaa. Toimenpiteet on esitetty palvelu- ja vuosisuunnitelman liitteenä.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto edellytti, että kaupungin talouden pitämiseksi tasapainossa ja menojen kasvun pitämiseksi alle 3 prosentissa taloussuunnittelukaudella 2020-2023 toteutetaan pormestarin talousarvion julkistamisen yhteydessä esitelty 10 kohdan toimenpideohjelma. Ohjelman eri alueille asetetaan vastuuhenkilöt ja sen toteutumista käsitellään lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa säännöllisesti. Valtuustolle annettavien talouskatsausten yhteydessä raportoidaan toimenpideohjelman toteutuksesta. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelmassa on huomioitu toimenpideohjelman teemat soveltuvin osin.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta jakautuu Kasvatus- ja opetuspalvelujen sekä Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen palveluryhmiin. Vuosisuunnitelmassa esitetään myös palveluryhmien alaiset palveluyksiköt. Palveluryhmän yhteistä hallintoa ei esitetä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

vuosisuunnitelmassa, vaan hallinnon menot on vyörytetty palveluyksiköihin.

Lautakuntaan nähden sitovia eriä ovat palveluryhmän toimintakate sekä investointien yhteissumma. Palvelu- ja vuosisuunnitelmasta raportoidaan huhtikuun, elokuun ja vuoden lopun tilanteista.

Kasvatus- ja opetuspalvelujen palveluryhmän toimintatulot ovat 23,920 milj. euroa, toimintamenot -323,002 milj. euroa, toimintakate -299,082 milj. euroa ja suunnitelman mukaiset poistot -2,517 milj. euroa. Tilikauden tulos on -301,599 milj. euroa. Investointimenot ovat yhteensä -2,196 milj. euroa. Palveluryhmän palveluista oman toiminnan osuus on 281,651 milj. euroa (86,5 %) ja muun tuotannon osuus 43,868 milj. euroa (13,5 %).

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen palveluryhmän toimintatulot ovat 15,578 milj. euroa, toimintamenot -106,200 milj. euroa, toimintakate -90,622 milj. euroa ja suunnitelman mukaiset poistot -4,031 milj. euroa. Tilikauden tulos on -94,653 milj. euroa. Investointimenot ovat yhteensä -4,002 milj. euroa. Palveluryhmän palveluista oman toiminnan osuus on 92,740 milj. euroa (84,1 %) ja avustusten ja muun tuotannon osuus 17,491 milj. euroa (15,9 %).

Palvelu- ja vuosisuunnitelmaan sisältyy kansalaisopistotoiminnan yhteistoiminta-alue, jossa Tampereen kaupunki järjestää myös Ylöjärven työväenopiston tehtävät. Ylöjärvi maksaa sopimukseen perustuen osuutensa opistotoiminnan kustannuksista.

Koko kaupungin taloustilanne edellyttää talouden tasapainottamisohjelman noudattamista ja reagointia ennustettuihin budjettiylityksiin.

Tiedoksi

Taru Kuosmanen, Kristiina Järvelä, Lauri Savisaari, Jaana Hartman, Päivi Lehtinen, Leena Viitasaari, Jukka Männikkö, Vesa-Matti Kangas, Lotta Perämaa, taloussuunnittelu@tampere.fi

Liitteet

- 1 Sikula 19.12. Liite 1_Hankintasuunnitelma 2020_Sikula
- 2 Sikula 19.12. Liite 2_Talousohjelma_2020
- 3 Palvelu- ja vuosisuunnitelma 2020 Sikula, päivitetty 19.12.2019

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 167

Kirjastoverkkosuunnitelma 2020-2030

TRE:6040/12.03.01/2019

Valmistelija / lisätiedot:

Lauri Savisaari, Pirkko Lindberg

Valmistelijan yhteystiedot

Kirjasto- ja kansalaisopistoyksikön johtaja Pirkko Lindberg, puh. 0400 985 991 ja kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Lauri Savisaari, puh. 040 801 6081, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Kirjastoverkkosuunnitelma 2020-2030 hyväksytään jatkosuunnittelun pohjaksi.

Yksittäiset hankkeet valmistellaan ja tuodaan päätöksentekoon erikseen kaupungin talonrakennushankkeiden valmisteluprosessin mukaisesti.

Kokouskäsitely

Kirjasto- ja kansalaisopistoyksikön johtaja Pirkko Lindberg oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Anne-Mari Jussila saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana. Varapuheenjohtaja Matti Helimo sekä Antti Hiitti poistuivat ja Hiitin varajäsen Paula Virolainen saapui kokoukseen asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

Perustelut

Tampereen kaupunginkirjaston kirjastoverkkosuunnitelmaa on valmisteltu vuoden 2020 aikana, ja siitä on järjestetty asukasesittely 9.9.2019 pääkirjasto Metsossa. Suunnitelman taustalla on kaupungin palvelumallin ohjaus- ja seurantaryhmän toimeksianto sekä palvelutoiminnasta nouseva tarve, kun kaupunki kasvaa ja väestön painopistealueet muuttuvat. Kirjastoverkkosuunnitelman tavoitteena on kehittää kaupunginkirjaston palveluverkkoa ja palveluvalikoimaa vuoteen 2030 mennessä.

Suunnitelmassa tarkastellaan kirjastopalveluja kokonaisuutena, laajasti ja tulevaisuuteen katsoen sekä esitetään ratkaisuja tulevaisuuden

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

kehityssuunnista. Lähtökohtana on, että tulevaisuuden kirjaston palveluverkko vastaisi mahdollisimman hyvin väestökehitystä ja kaupungin muuta alueellista kehittymistä.

Taustamateriaalina suunnitelmalle ovat olleet seuraavat asiakirjat, selvitykset ja linjaukset: Pormestariohjelma Inhimillinen ja vetovoimainen Tampere 2017-2021, kaupungin strategia 2030 Tampere – Sinulle paras, Väestösuunnite 2018-2033, Hyvinvointi-indeksi 1995-2015, Kaavoitusohjelma 2019-2023, Kouluterveyskysely 2017, Hyvinvointikertomus 2018, Pirkanmaan alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma, Liikunnan ja kulttuurin TEA-viisarit, Kulttuurin aluetietoperusta 2017-2025, Kotouttamisohjelma 2014-2025, IFLA Global Vision – maailmanlaajuiset kirjastojen kehitystrendit, A Library Manifesto for Europe 2019, Yleisten kirjastojen suunta 2016-2020, Future Today Institute Tech Trends 2019, KT Kuntatyönantajat: Työn murros 2019, Kirjastolaki sekä Laki kuntien kulttuuritoiminnasta.

Laki yleisistä kirjastoista (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016 6 §) määrittelee kirjaston tehtäviksi:

1. tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin
2. ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa
3. edistää lukemista ja kirjallisuutta
4. tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
5. tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan
6. edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Lain velvoitteet antavat taustaa kirjastoverkkosuunnittelulle erityisesti siinä, mitä tulee kirjaston tehtäviin. Verkon suunnitelma perustuu kaupungin väestösuunnitteeseen 2018-2033. Kaupungin eri osien kasvu on huomioitu palvelupisteiden suunnittelussa.

Keskeiset muutosesitykset koskevat läntisellä alueella Lielahden kirjastoa, joka siirtynee vuoden 2030 jälkeen Hiedanrantaan. Kaakkoisella alueella muutoksia tuovat Hervannan kirjaston peruskorjaus ja Kaukajärven kirjaston muutto uusiin koulutiloihin. Etelän alueella Peltolammin hyvinvointikeskukseen tulee sijoittumaan myös uusi kirjasto, joka korvaa Peltolammin nykyisen kirjaston. Kalevaan ja Asemakeskukseen on kaavailtu pop-up -tyyppisiä, pienimuotoisia kirjastopalveluja. Ratikkakirjasto toisi asukkaille uusia sähköisiä kirjastopalveluja 5G-verkon myötä.

Asukkaille järjestettiin kysely tulevaisuuden kirjastopalveluista sekä verkossa että paperisena kesäkuun 2019 aikana. Vastauksia saatiin 180. Niitä on hyödynnetty palvelujen suunnittelussa ja ideoita tullaan käyttämään myös nykyisten kirjastopalvelujen kehittämisessä. Kirjastoverkkosuunnitelmaa käsiteltiin 7.10.2019 kaupunginhallituksen kehittämiskokouksessa, jonka linjaukset on huomioitu jatkovalmistelussa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kirjasto- ja kansaisopistoyksikön johtaja Pirkko Lindberg esittelee kirjastoverkkosuunnitelmaa sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokouksessa.

Tiedoksi

Pirkko Lindberg/kuvapa, Leena Parviainen/kuvapa, Monika Sola /hyvinvointipalvelut, Virpi Ekholm/kitia

Liitteet

1 Sikula 19.12_Kirjastoverkkosuunnitelma

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 168

Oikaisuvaatimus - Esiopetuksen järjestämisen paikat 2020-2021

TRE:6837/12.06.01/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Katri Mantere

Valmistelijan yhteystiedot

Asiakaspalvelupäällikkö Katri Mantere, puh. 040 8492107 etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Oikaisuvaatimus hylätään.

Perustelut

Oikaisuvaatimuksen tekijä on tehnyt oikaisuvaatimuksen sivistys- ja kulttuurilautakunnan 27.11.2019 päätöksestä § 157 Esiopetuksen järjestämisen paikat lukuvuonna 2020-2021 / TRE:6837/12.06.01/2019. Oikaisuvaatimuksen tekijät vaatii asian uudelleen käsittelyä Muotialan esiopetuksen osalta. Hänen mukaansa lautakunnan päätös perustuu asian virheelliseen esittelyyn lautakunnan kokouksessa.

Esiopetuksen siirtymistä Mustametsän päiväkotiin on perusteltu pedagogisen näkökulman lisäksi taloudellisin perustein. Muotialan esiopetuksen siirtyminen Mustametsän päiväkotiin mahdollistaa Pikku-Muotialan toimipisteestä luopumisen ja 110 000 euron vuosittaisen säästön vuokratuloissa. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan tätä ei kuitenkaan voida käyttää perusteluna esiopetuksen siirtämiseen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa tietoon, että Pikku-Muotialasta luopumisesta on päätetty jo vuonna 2016. Hänen mukaansa Pikku-Muotialan päiväkodin tilanteella ja siitä tulevilla säästöillä ei voida perustella esiopetuksen siirtämistä Mustametsään päiväkotiin.

Koululuokkien, esiopetuksen ja neuvolan siirtyminen pois Muotialan päiväkodin yhteydestä mahdollistaa Pikku-Muotialan toiminnan päättymisen nykyisissä tiloissa ja tästä syntyy 110 000 euron vuosittainen säästö vuokratuloissa. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrästä johtuen, Pikku-Muotialan tiloista luopuminen ei ilman Muotialan päiväkodilta vapautuvia tiloja olisi mahdollista. Lisäksi tilojen vapautumisen myötä, alueen päiväkotipaikat lisääntyvät yhden ryhmän verran. Tämä helpottaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

varhaiskasvatusikäisten lasten perheiden tilannetta ja lasten kuljettaminen muille alueille vähentyy.

Henkilötietoja sisältävä teksti

Salassapidettävät tiedot poistettu.

Tiedoksi

Oikaisuvaatimuksen tekijä, Taru Kuosmanen, Kristiina Järvelä, Tanja Moisala, Leena Laine, Katri Mantere

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 169

Oikaisuvaatimus - Esiopetuksen järjestämisen paikat 2020-2021

TRE:6837/12.06.01/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Katri Mantere

Valmistelijan yhteystiedot

Asiakaspalvelupäällikkö Katri Mantere, puh. 040 8492107, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Oikaisuvaatimus hylätään.

Perustelut

Oikaisuvaatimuksen tekijä on tehnyt oikaisuvaatimuksen sivistys- ja kulttuurilautakunnan 27.11.2019 päätöksestä § 157 Esiopetuksen järjestämisen paikat lukuvuonna 2020-2021 / TRE:6837/12.06.01/2019. Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii asian uudelleen käsittelyä Muotialan esiopetuksen osalta. Hänen mukaansa lautakunnan päätös perustuu asian virheelliseen esittelyyn lautakunnan kokouksessa.

Esiopetuksen siirtymistä Mustametsän päiväkotiin on perusteltu pedagogisen näkökulman lisäksi taloudellisin perustein. Muotialan esiopetuksen siirtyminen Mustametsän päiväkotiin mahdollistaa Pikku-Muotialan toimipisteestä luopumisen ja 110 000 euron vuosittaisen säästön vuokratuloissa. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan tätä ei kuitenkaan voida käyttää perusteluna esiopetuksen siirtämiseen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä perustelee vaatimustaan sillä, että Pikku-Muotialasta luopuminen voidaan hänen mielestään toteuttaa ilman, että esiopetusta siirretään Mustametsän päiväkotiin. Hänen mukaansa se mahdollistuu, kun sekä koululuokat että neuvola siirtyvät pois syksyllä 2020.

Koululuokkien, esiopetuksen ja neuvolan siirtyminen pois Muotialan päiväkodin yhteydestä mahdollistaa Pikku-Muotialan toiminnan päättymisen nykyisissä tiloissa ja tästä syntyy 110 000 euron vuosittainen säästö vuokratuloissa. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrästä johtuen, Pikku-Muotialan tiloista luopuminen ei ilman Muotialan päiväkodilta vapautuvia tiloja olisi mahdollista. Lisäksi tilojen vapautumisen myötä,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

alueen päiväkotipaikat lisääntyvät yhden ryhmän verran. Tämä helpottaa varhaiskasvatusikäisten lasten perheiden tilannetta ja lasten kuljettaminen muille alueille vähentyy.

Henkilötietoja sisältävä teksti

Salassapidettävät tiedot poistettu.

Tiedoksi

Oikaisuvaatimuksen tekijä, Taru Kuosmanen, Kristiina Järvelä, Tanja Moisala, Leena Laine, Katri Mantere

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 170

Oikaisuvaatimus - Esiopetuksen järjestämisen paikat 2020-2021

TRE:6837/12.06.01/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Katri Mantere

Valmistelijan yhteystiedot

Asiakaspalvelupäällikkö Katri Mantere, puh. 040 8492107, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Oikaisuvaatimus hylätään.

Perustelut

Oikaisuvaatimuksen tekijä on tehnyt oikaisuvaatimuksen sivistys- ja kulttuurilautakunnan 27.11.2019 päätöksestä § 157 Esiopetuksen järjestämisen paikat lukuvuonna 2020-2021 / TRE:6837/12.06.01/2019. Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii asian uudelleen käsittelyä Muotialan esiopetuksen osalta. Hänen mukaansa lautakunnan päätös perustuu asian virheelliseen esittelyyn lautakunnan kokouksessa.

Esiopetuksen siirtymistä Mustametsän päiväkotiin on perusteltu pedagogisen näkökulman lisäksi taloudellisin perustein. Muotialan esiopetuksen siirtyminen Mustametsän päiväkotiin mahdollistaa Pikku-Muotialan toimipisteestä luopumisen ja 110 000 euron vuosittaisen säästön vuokratuloissa. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan tätä ei kuitenkaan voida käyttää perusteluna esiopetuksen siirtämiseen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä perustelee vaatimusta sillä, että Pikku-Muotialasta luopuminen voidaan toteuttaa ilman, että esiopetusta siirretään Mustametsän päiväkotiin. Oikaisuvaatimuksen tekijä uskoo, että päiväkotipaikat riittävät, vaikka esiopetus jäisikin Muotialaan.

Koululuokkien, esiopetuksen ja neuvolan siirtyminen pois Muotialan päiväkodin yhteydestä mahdollistaa Pikku-Muotialan toiminnan päättymisen nykyisissä tiloissa ja tästä syntyy 110 000 euron vuosittainen säästö vuokratuloissa. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrästä johtuen, Pikku-Muotialan tiloista luopuminen ei ilman Muotialan päiväkodilta vapautuvia tiloja olisi mahdollista. Lisäksi tilojen vapautumisen myötä, alueen päiväkotipaikat lisääntyvät yhden ryhmän verran. Tämä helpottaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

varhaiskasvatusikäisten lasten perheiden tilannetta ja lasten kuljettaminen muille alueille vähentyy.

Henkilötietoja sisältävä teksti

Salassapidettävät tiedot poistettu.

Tiedoksi

Oikaisuvaatimuksen tekijä, Taru Kuosmanen, Kristiina Järvelä, Tanja Moisala, Leena Laine, Katri Mantere

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 171

A1 -kielen opetussuunnitelman hyväksyminen vuosiluokille 1-2

TRE:7686/12.01.01/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Kristiina Järvelä

Valmistelijan yhteystiedot

Kasvatus- ja opetusjohtaja Kristiina Järvelä, puh. 040 800 4678, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Hyväksytään sekä toisen kotimaisen kielen, ruotsin A1- oppimäärän että A1 -kielten opetuksen opetussuunnitelma vuosiluokille 1-2.

Perustelut

A1-kielen opetus varhentuu valtioneuvoston päätöksellä valtakunnallisesti 1.1.2020 alkaen. Siirtymäkauden aikataulu on hyväksytty sivistys- ja kulttuurilautakunnassa 25.4.2019 § 64. Kielen opetusta varten Opetushallitus on laatinut vuosiluokille 1-2 opetussuunnitelman valtakunnallisen perustetekstin, joka on hyväksytty 14.5.2019.(OPH-1028-2019) Perusteiden pohjalta on opetuksen järjestäjää veloitettu tekemään paikalliset täsmennykset ja lisäykset. Kunnallinen opetussuunnitelma tulee olla hyväksytty 31.12.2019 mennessä. Tampereen kaupungin vuosiluokkien 1-2 A1 -kielen opetussuunnitelma on laadittu Opetushallituksen määräyksen mukaista perusteasiakirjaa täydentäväksi. Kuntakohtaista opetussuunnitelmaa on laadittu seudullisena yhteistyönä yleisten tekstien osalta.

Tampereella tarjotaan A1 -kieltä 7 eri kielessä: englanti, ruotsi, saksa, ranska, venäjä, kiina sekä ruotsi, jota tarjotaan toisena kotimaisena kielenä. Kullekin kielelle on laadittu oma vuosiluokkaistettu opetussuunnitelma, jossa määritellään tavoitteet, sisällöt sekä laaja-alaisen osaamisen osa-alueet.

Kielen opetuksen alkuvaiheessa opetus tarjoaa monipuolisesti kokemuksia kielestä erilaisten toiminnallisten tehtävien kautta. Aihepiirit valitaan lasten omista kiinnostuksen kohteista yhdessä heidän kanssaan. Alkuvaiheessa ei edellytetä luku- tai kirjoitustaitoa, suulliseen ilmaisuun ja itseensä luottamiseen kielen käyttäjänä käytetään enemmän aikaa. Vähitellen oppilaiden kiinnostusta luettuun ja kirjoitettuun kieleen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

lisätään. Lukuvuoden päätteeksi tehtävässä lukuvuosiarvioinnissa opettaja arvioi oppilaan osaamista sanallisesti suhteessa vuosiluokalle asetettuihin tavoitteisiin. Oppilaan osaamista arvioidaan monipuolisesti ja hänelle tarjotaan erilaisia tapoja osoittaa osaamistaan.

Opetussuunnitelmassa kuntakohtaiset lisäykset on erotettu perustetekstistä kursivoidulla kirjaintyyppillä Tampere -otsikon alla. Opetussuunnitelma astuu voimaan 1.1.2020 ja se julkaistaan ops.tampere.fi -portaalissa.

Opetushallituksen määräyksessä (OPH-1082-2019) velvoittamat vuosiluokkien 3-6 opetussuunnitelman muutokset ja täsmennykset valmistuvat kevään 2020 aikana.

Tiedoksi

Tuija Viitasaari, Tanja Jurvanen, Petri Peltonen, Ville Raatikainen, Harri Jurvela

Liitteet

1 OPS_vl1-2_kielet

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 172

Seudullinen sopimus esi- ja perusopetuksen kustannusten korvaamisesta

TRE:7531/12.01.01/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Kristiina Järvelä

Valmistelijan yhteystiedot

Kasvatus- ja opetusjohtaja Kristiina Järvelä, puh. 040 800 4678, etunimi.sukunimi@tampere.fi, kehittämispäällikkö Satu Kankkonen, puh. 040 588 1902, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Seudullinen sopimus esi- ja perusopetuksen kustannusten korvaamisesta hyväksytään.

Perustelut

Tampereen kaupunkiseudulla on laadittu sopimusta esi- ja perusopetuksen kustannusten korvaamisesta vuodesta 2008 lähtien. Sopimuksen edellinen päivitys tehtiin vuonna 2011. Tuolloin keskeisin muutos oli se, että voimaan tullut sopimus korvasi kaikki aiemmat sopimuskuntien väliset perusopetusta, erityisopetusta ja maahanmuuttajien valmistavaa opetusta koskevat sopimukset. Lisäksi kunnat sitoutuivat tuolloin neuvottelemaan seudun kansainvälisen koulun toiminnan kehittyessä tältä osin oman sopimuksen.

Hyvinvointipalveluiden työryhmä päätti 12.9.2019 kokouksessaan, että seudullinen sopimus esi- ja perusopetuksen kustannusten korvaamisesta päivitetään ja nimesi sopimuspäivitystä valmistelevan ryhmän. Valmisteluryhmään kuuluivat vastaava rehtori Ville Raatikainen (koollekutsuja) ja erikoissuunnittelija Katja Gråsten Tampereelta, opetuspäällikkö Mika Luukkanen Pirkkalasta ja sivistysjohtaja Matti Hursti Ylöjärveltä sekä kehittämispäällikkö Satu Kankkonen seutuyksiköstä. Sopimus oli määrä valmistella työryhmän marraskuun kokoukseen.

Hyvinvointipalvelujen työryhmä hyväksyi sopimusluonnoksen kokouksessaan 21.11.2019. Muutokset vuoden 2011 sopimukseen ovat suurelta osin käsitteellisiä. Keskeisin sisällöllinen muutos koskee kunnan kustannuksen määrittelyä. Kun aikaisemmin on käytetty Tampereen kaupungin tuotteistuksen mukaista oppilashintaa, noudatetaan uudessa sopimuksessa kunkin kunnan oppilashintaa, josta on vähennetty

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

koulumatkojen kuljetuskustannukset. Vuoden 2011 sopimuksessa todettiin myös, että kunnat kokoontuvat vuosittain ennen oppilasvalintaa keskustelemaan palvelutarjonnan mitoituksesta. Näille keskusteluille ei ole nähty viime vuosina tarvetta, joten kohta on poistettu sopimuksesta. Poistettu on lisäksi kohta, joka koski kansainvälisen koulun toimintaa. Tampereen kansainvälisen koulun (FISTA) toiminta on vakiintunutta, joten kyseinen sopimuskohta oli vanhentunut.

Sopimus esi- ja perusopetuksen kustannusten korvaamisesta hyväksytään kunnissa alkuvuodesta 2020 ja uusi sopimus astuu voimaan allekirjoittamisen jälkeen 1.8.2020.

Tiedoksi

Ville Raatikainen, Petri Peltonen, Jaana Hartman, Katja Gråsten, Satu Kankkonen (Tampereen kaupunkiseutu)

Liitteet

1 Sopimus esi- ja perusopetuksen kustannusten korvaamisesta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 173

Avustus Tohlopin retkiluisteluradan auraamiseen talvikaudella 2019-2020

TRE:6736/12.04.00/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Susanna Lundström

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelija Susanna Lundström, puh. 040 355 8745, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Tohlopin luisteluradalle (y-tunnus 2821623-3) myönnetään 11 500 euron suuruinen avustus retkiluisteluradan auraamiseksi Tohloppijärvelle talvella 2019–2020.

Ennen avustuksen maksamista Tampereen kaupunki ja Tohlopin luistelurata laativat erillisen sopimuksen Tohlopin retkiluisteluradan palvelujen käytöstä.

Kokouskäsitely

Esittelijä muutti päätösehdotustaan siten, että myönnettäväksi esitetty avustussumma korotettiin 9 500 eurosta 11 500 euroon. Puheenjohtaja totesi näin muutetun päätösehdotuksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Perustelut

Tohlopin luistelurata (y-tunnus 2821623-3) hakee 14 500 euron suuruista avustusta Tohlopin retkiluisteluradan auraamiseen talvikaudella 2019-2020.

Tohlopin retkiluisteluradan pituus on 3,3 km, leveys 8 m sekä välilenkki n. 600 m. Tohlopin luisteluradalla tuleva kausi on viides. Kahtena edellisenä kautena sivistys- ja kulttuurilautakunta on myöntänyt avustusta vastaavan retkiluisteluradan auraukseen Tohloppijärvelle (2017-2018: 9 500 euroa ja 2017-2018: 6 000 euroa). Kaksi ensimmäistä kautta Tohlopin luistelurata sen sijaan toteutti aurauksen ilman julkista tukea.

Retkiluistelusta on tullut suosittu ulkoilu- ja liikuntamuoto, jonka kustannukset ovat suhteellisen pienet ja hyvinvointivaikutukset puolestaan positiivisia. Viime talvena Tohlopin luistelijamäärä viikonloppuisin oli n. 1 800 henkilöä päivässä. Arkipäivien luistelijamäärää ei ole arvioitu, koska auraaja ei ole paikalla arkisin varhaisaamua lukuun

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

ottamatta. Koska retkiluistelulle on paljon kysyntää tamperelaisten ulkoilijoiden ja kuntoliikkujien piirissä, voidaan katsoa, että kaupungin kannattaa avustuksella osallistua toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin. Tällä tavalla voidaan taata radan käyttömahdollisuudet kaikille retkiluistelusta kiinnostuneille ilman, että kaupunki toteuttaisi radan omana palvelunaan.

Tampereen kaupunki on myöntänyt avustusta vastaavaan toimintaan Näsijärvellä toiselle taholle useana vuonna. Talvikauden 2019-2020 osalta elinvoima- ja osaamislautakunta on tukenut Näsijärven retkiluistelurataa erityisesti matkailun kehittämisenäkökulmasta. Tohlopin luistelurata on laskenut hakemansa avustuksen summan suhteessa Näsijärven retkiluisteluradan avustukseen (20 000 euroa). Vertailuperusteena on käytetty radan pituutta. Avustusvalmistelussa on kuitenkin huomioitu myös aurausolosuhteet, jotka ovat Näsijärvellä hankalat järven avoimuuden takia.

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelma mahdollistaa avustuksen myöntämisen, joka kohdistuu Tohlopin retkiluisteluradan auraamisesta ja kunnossapidosta aiheutuviin kustannuksiin talvella 2019–2020. Avustuksella mahdollistetaan radan toteuttaminen ja avoinna pitäminen. Yritystoiminnan muita investointeja (luistinhankinnat jne.) avustuksella ei voida rahoittaa.

Kaupungin avustuksen myöntäminen edellyttää, että avustuksen saajalla on kaikkinaisen radan kunnossapitovastuu. Lisäksi avustuksen saaja vastaa radan käyttö- ja käyttäjäturvallisuudesta. Tohlopin retkiluisteluradan palvelujen käytöstä laaditaan erillinen sopimus Tampereen kaupungin ja Tohlopin luisteluradan välillä ennen avustuksen maksamista.

Mikäli Tohlopin luistelurata ei täytä kaupungin asettamia edellytyksiä avustuksen käytölle, avustus peritään takaisin.

Tiedoksi

Tuukka Tuominen/Tohlopin luistelurata, Pekka P. Paavola, Marja Pärssinen, Teemu Irri

Liitteet

1 Hakemus Tohlopin retkiluisteluradan auraukseen 2019-2020

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 174

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus (yhteistoiminta-alueen asia)

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta lautakunnan käsiteltäväksi.

Perustelut

Lautakunnalle on saapunut seuraavat päätöspöytäkirjat:

Kasvatus- ja opetusjohtaja

§ 137 Ruotsin kielisen varhaiskasvatuksen hankinta, 15.11.2019

§ 144 Peltolammin koulun väistötilan AV-järjestelmän kokonaistoimituksen hankkiminen, 19.11.2019

§ 146 Peruskoulujen teknisen työn koneiden ja laitteiden kunnossapidon hankinta, 28.11.2019

§ 151 Hankintaoikaisu koskien Annalan koulun juhlasalin AV-järjestelmäkokonaisratkaisun hankintaa, 10.12.2019

§ 153 Messukylän koulun AV-järjestelmän kokonaistoimituksen hankinta, 10.12.2019

§ 145 Rikkoutuneen ja käyttökelvottoman kaluston poistaminen irtaimistoluettelosta, 28.11.2019

§ 149 Innovatiivinen koulu -hankkeen yhteistyösopimuksen hyväksyminen, 04.12.2019

Kirjasto- ja kansalaisopistoyksikön johtaja

§ 66 Peltolammin kirjasto on muuton vuoksi suljettuna 16.12.2019 alkaen, 28.11.2019

§ 67 Muutoksia kirjaston aukioloaikoihin joulukuussa 2019, 29.11.2019

§ 68 Käyttökiellon antaminen kirjaston asiakkaalle, 03.12.2019

Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

§ 91 Tampereen taidemuseon ja Muumimuseon hinnasto 1.1.2020 alkaen, 05.12.2019

Liikunta- ja nuorisoyksikön johtaja

§ 186 Tuotantotuki - Luonto-Liiton Hämeen piiri ry, 21.11.2019

§ 189 Tampereen Sisu ry:n Ikurin liikuntahallin käyttömaksu 2020, 03.12.2019

§ 190 Tanssiseura Spiral ry:n Ikurin liikuntahallin käyttömaksu 2020, 03.12.2019

§ 191 Tampereen Taekwon-do seura ry:ltä perittävä Nääshallin käyttömaksu vuonna 2020, 03.12.2019

§ 192 Tanssiseura Hurmio ry:n Ikurin liikuntahallin käyttömaksu 2020, 03.12.2019

§ 193 Tampereen Voimistelijat ry:n Ikurin liikuntahallin käyttömaksu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

2020, 03.12.2019

§ 194 Pohjois-Hämeen Ampujat ry:ltä perittävä ampumatiilojen
käyttövuoromaksu 2020, 03.12.2019

§ 195 Liikunnan projektituki - Uinti Tampere ry, 03.12.2019

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kunnallisvalitus

§168, §169, §170

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa muutosta hakea se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen, kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen sekä kuntien yhteisen toimielimen osallinen kunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmä on valittajan tai valituskirjelmän muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle. Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus

§166, §167, §171, §172, §173

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Aleksis Kiven katu 14–16 C, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella <http://www.tampere.fi/asiointi/> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.